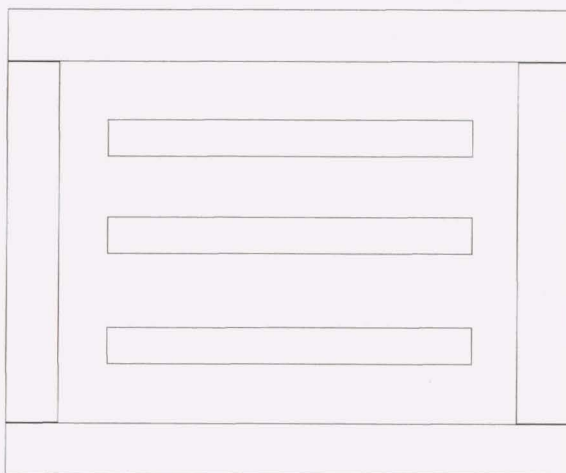

Hoe de koningin in een groot volk te vinden?

Voor elke, ook de ervaren imker is het zoeken van de koningin een moeilijk karwei. Als ik vertel, dat het me gelukt is in drie kwartier tijd, bij twaalf grote volken de koningin te vinden, dan noemt elke imker mij een grote opschepper en waarschijnlijk een leugenaar. Maar misschien bent u door deze uitspraak toch nieuwsgierig geworden naar de inhoud van dit artikel. Voor het vinden van de koningin maak ik gebruik van een soort bord. Ik zal het maar koninginnevangbord noemen. Zo'n vangbord lijkt het meest op een dekplank, maar de latjes voor de bijenruimte zijn iets dikker, ongeveer een centimeter en bevinden zich aan beide zijden van het bord. In het bord zijn in de breedte een drietal sleuven gezaagd van dertig bij drie centimeter op afstanden van tien centimeter. Zie tekening.

72

Midden mei staan de bijenvolken op twee of drie broedkamers, er worden dan nog geen moerroosters gebruikt. Stel, dat ik me heb voorgenomen op 20 mei de koninginnen uit de volken te halen. Ik loop dan daags tevoren, dus op 19 mei, de tijd van de dag is niet belangrijk, langs de volken en geeft bij elk volk een flinke straal rook in het vlieggat. Dat doe ik binnen vijf minuten nog een keer. Ondertussen klopt ik enkele keren beheerst tegen de kasten. Door de rook en het kloppen vlucht de koningin naar boven. Vervolgens leg ik bij elk volk onder de bovenste broedkamer een moerrooster. De dekplanken of dekkleedjes hoeven bij deze ingreep niet van de kasten genomen te worden. Voor vandaag zit het werk erop, morgen gaat het

verder. Hopelijk wordt het een mooie dag, want goed weer bevordert het vinden van de koningin in hoge mate, desnoods wachten we een paar dagen. Als we weer bij de bijen terugkomen, zetten we bij het eerste volk de bovenste broedkamer opzij en plaatsen het koninginnevangbord op het moerrooster, hierop komt weer de broedkamer, waarin bijna zeker de koningin zal zitten. Nu pas gaat dekplank of dekkleed van de kast en wordt matig rook toegediend. Dit wordt met onderbreking enkele malen herhaald. De werkbijen gaan door het rooster naar beneden, maar darren en de koningin worden door het rooster tegengehouden. Het vangbord in combinatie met het moerrooster werkt als een soort fuik. De koningin blijft proberen door het rooster naar beneden te gaan en door het bord met de sleuven zal ze niet gemakkelijk naar de broedkamer teruggaan. Nu wordt de broedkamer terzijde gezet, we nemen het bord weg en met een snelle beweging schudden we alle erop zittende bijen op het moerrooster, dat bij deze operatie goed op de plaats moet blijven. Nu is het nog een kwestie van de koningin op het rooster te vinden, wat meestal na een korte tijd wel lukt. Natuurlijk weten we, wat we met de koningin van plan zijn. Willen we een kunstzwerm maken, dan laten we de koningin met wat bijen in een kluisje open en de beste manier om dit voorlopig te bewaren is nog steeds in je eigen broekzak. Wensen wij geen gebruik meer te maken van deze koningin, dan ... al spijt het ons en hebben we er moeite mee, dan drukken we haar snel dood en doen haar weg. Mocht de koningin niet op het rooster te vinden zijn, dan kijken we de raten van de opzij gezette broedkamer nog even na. Hebben we de koningin helemaal niet gevonden, dan herstellen we alles in zijn oorspronkelijke staat en kunnen we de hele operatie een paar dagen later nog eens uitvoeren, maar overtuig u dan eerst, of er wel een koningin in het volk aanwezig is. Zo gunstig als aan het begin van dit artikel beschreven werd, gaat het niet altijd, maar in de loop der jaren is het voor mij toch de beste methode gebleken om uit een groot volk snel de koningin te vinden. Volgende keer zal ik een andere manier behandelen om het zwermen te verhinderen.

Rectificatie: In de tekeningen bij de vorige aflevering van 'Voor beginnende imkers' (februari 1993) is een fout geslopen. In de tekeningen 3, 4 en 5 is de bovenste bak broedkamer en de middelste honingkamer.